

Kaxparin Super Kimio

eta minbizi-zelulen aurkako haren borroka

Helle Motzfeldt

© Minbizidun Haurren Gurasoen Espaniar Federazioa
(F.E.P.N.C)
Monte Olivetti, 18, Local 1 (c.v. a c/ Bustos 3)
28038 Madrid

“Kemomanden Kasper” daniar liburuaren itzulpena, minbiziaren aurkako daniar elkartea (Kraeftens Bekaemplese) delakoaren baimen eskergarria duela, Kopenhave.

Txileko Droga Antineoplasikoen Haur Programa Nazional (PINDA) delakoko kideek (gaztelaniara) ituzlia eta Bizkaiko Etxeko PEdagogi Laguntza Zerbitzuak 2000ko urtarrilean euskaratua.

Argitaratzalea:

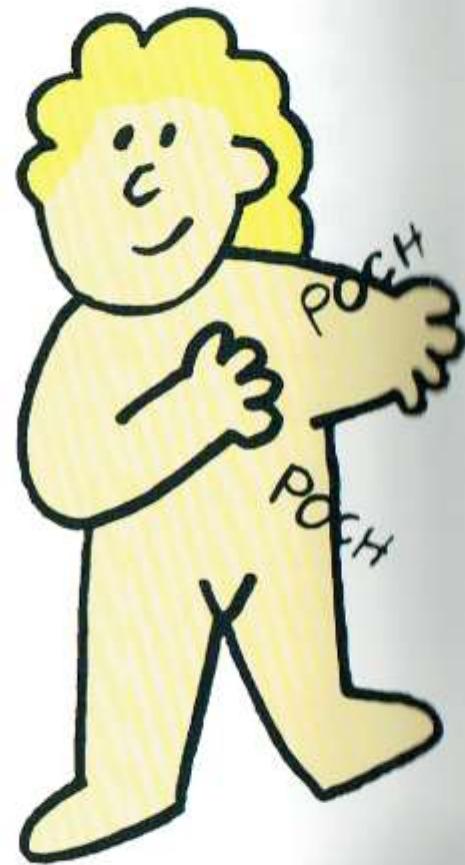
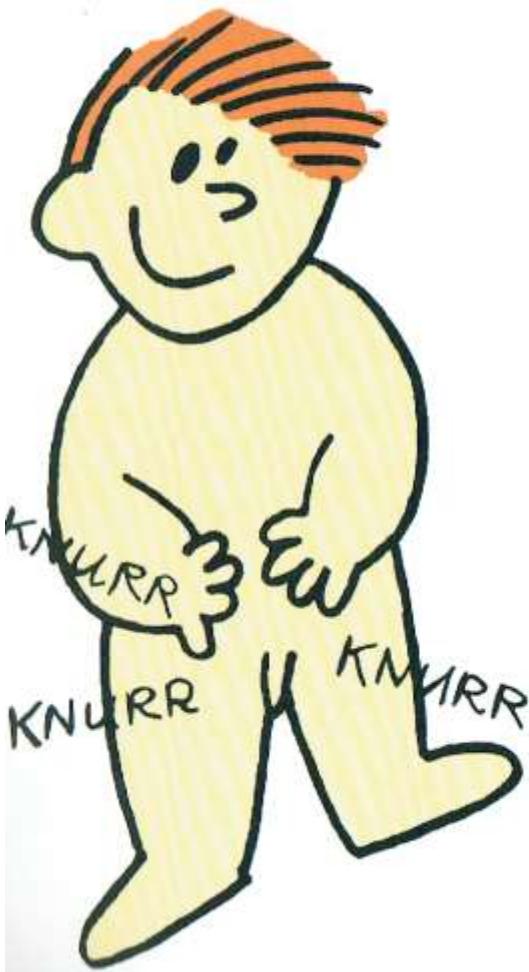

Kaixo, jarraian Kasparin Super Kimio eta minbizi-zelulen aurkako borrokharen istorioa kontatuho dizugu.

Baina aurretik, zelula bat zer den argituho dugu. Hasteko, bi lagun marratztuho ditugu. Iker ditzagun!

BIZIOPZA ELKARTEAREN EGUNERAKETA ETA DIGITALIZAZIOA

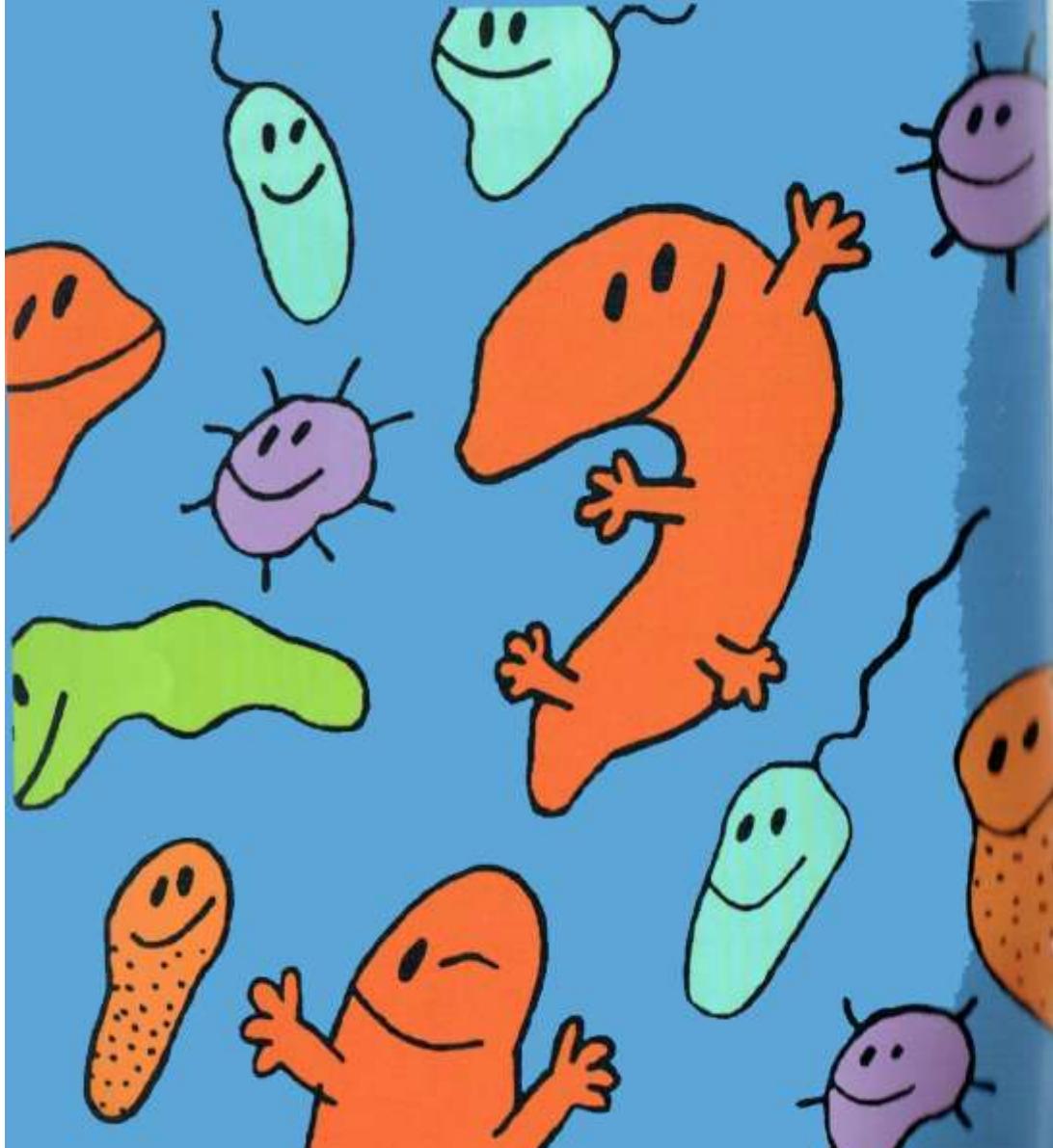

Imagina ezazu, zure gorputza etxe bat dela. Etxea lurrah eta hormeh inguratzen duten bezala, zure inguruau azala dago; barruan gelak eta pasalideak dauden bezala, zuh ere badituzu barruan hainbat txohotxo.

Janaria gordetzeko armairu bat duzu, urdaila. Eta hutsune batean babestuta bihotza duzu, bihotzak odola zure gorputz guztitik garaiatzen du.

Odola garaiatzeko pasalideak zainak eta arteriak dira, elxearen tuberia kirela esango dugu eta horietatik dabil odola gora eta behera.

Zure gorputzaren barrualdea ihusi ezin dugun arren, seguru noizbait entzungo zenituela zure urdaileko tripazorriak. Edo estua bularrean jarrita entzungo zenuela zure bihotza taupaha-taupaha.

Etxeak adreiluz eginda dauden bezala, zure gorputza zelulaz egina dago. Zelula mota asko daude zure gorputzean:

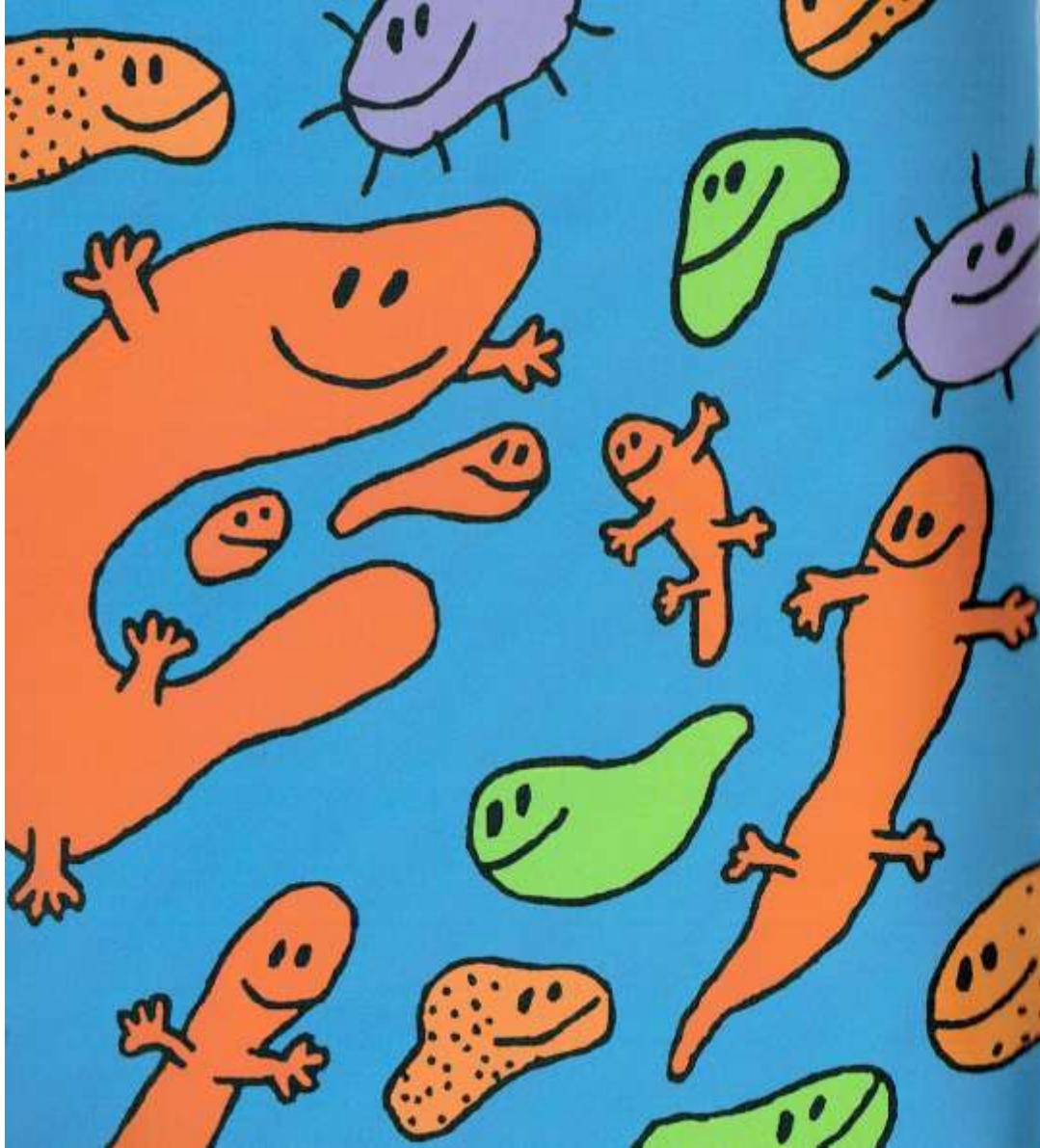
azala=azal zelulah

ilea= ile-zelulah

odola=odol zelulah

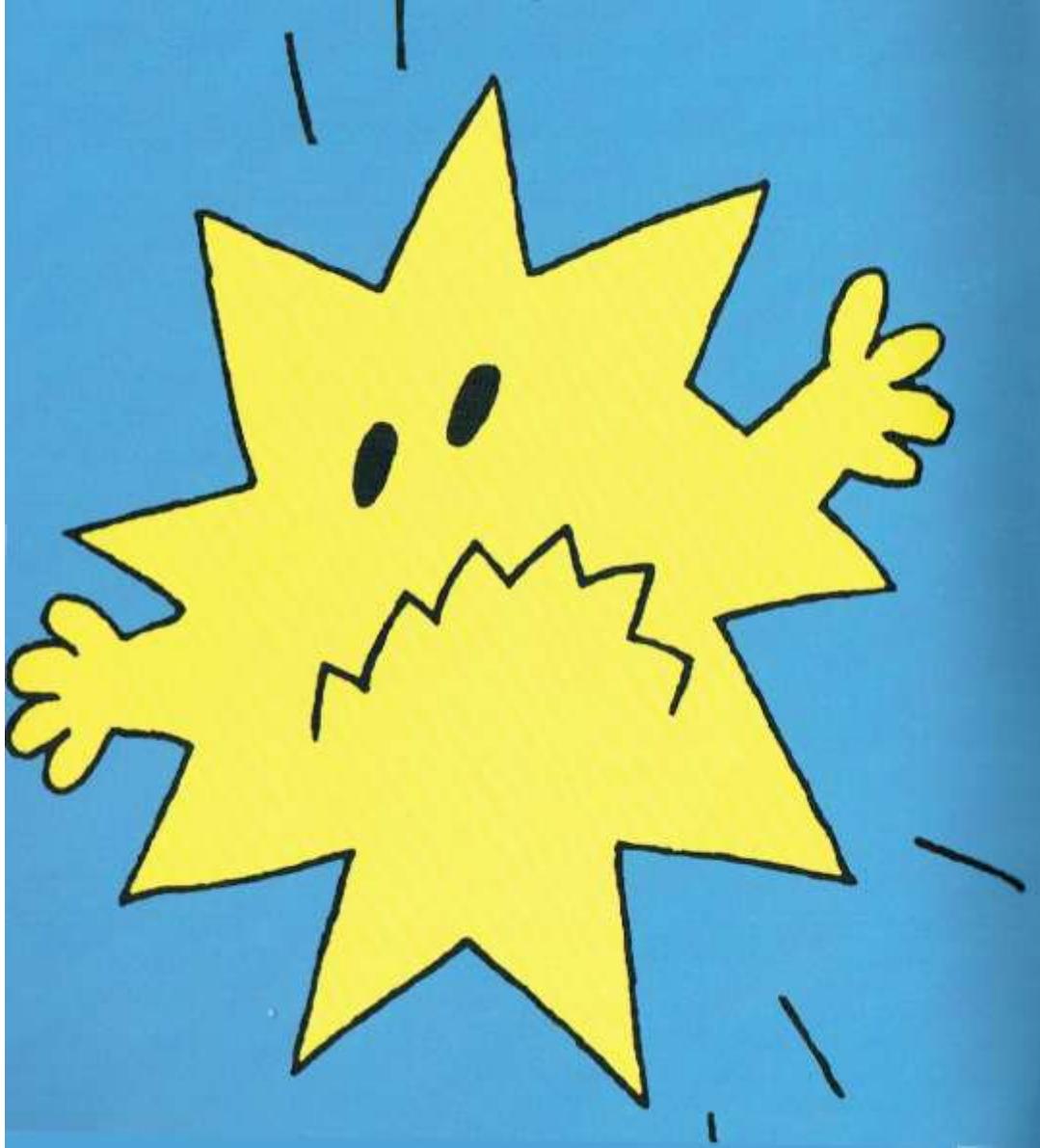
Zelulah hain dira txikia, ezen ezin ditugun ihusi. Horregatik, marraztu egin ditugu, ileho zelulah zeintzuh diren asmatu duzu?

Zelulah elharri pegatuta daude, horrela osatzen delako gure gorputza. Baino sahabanatu egiten dira, adibidez, zauri bat egiten dugunean odoleho zelulah zauriaren arrakhalatik irtenet dira. Egin al duzu inoiz zauririk?

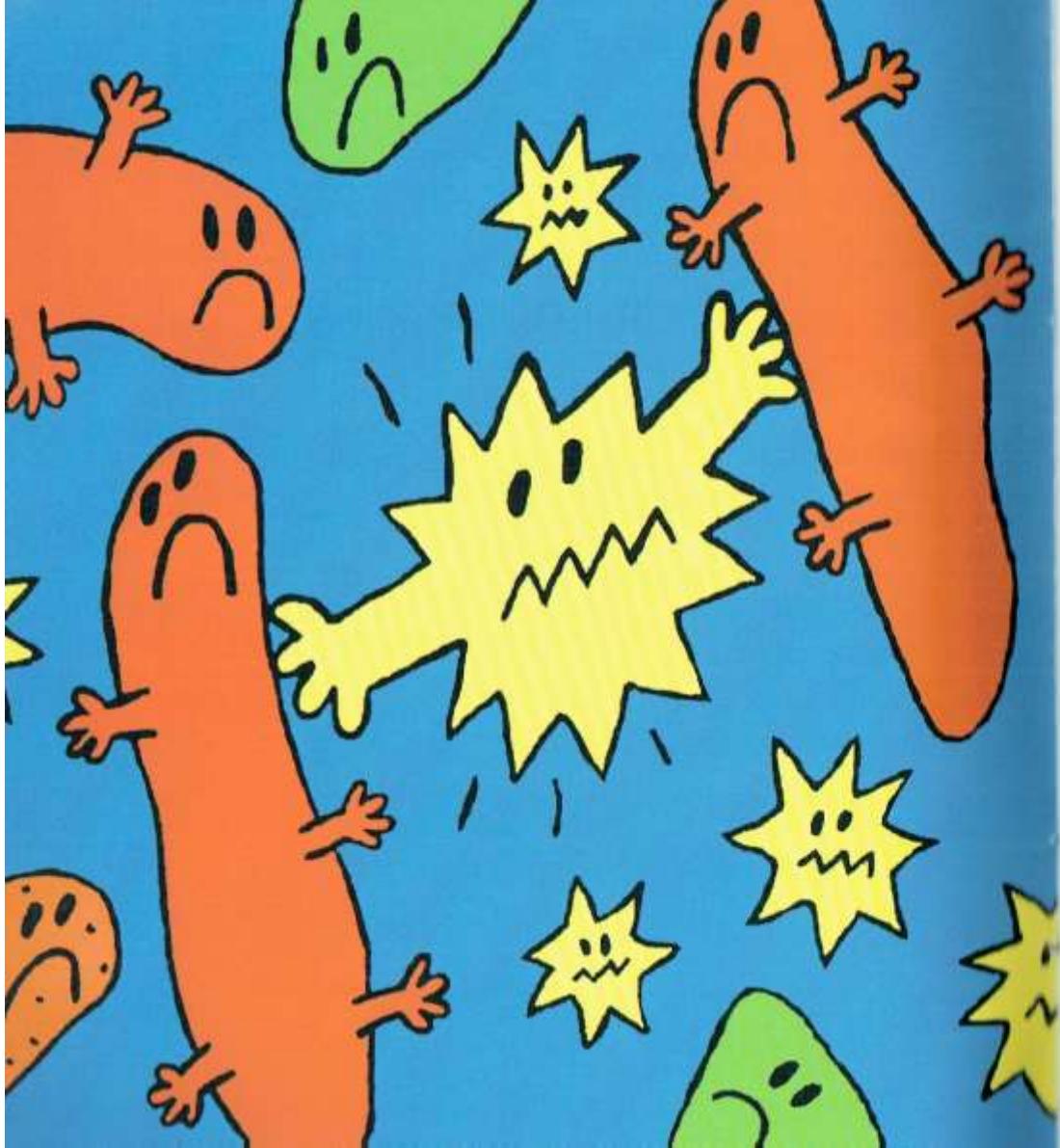
Zehula guztia hirukapenak dira, elkarrekin, pozik, irribarretsu. Leku nahikoak dute denak gustura egoteko moduan.

Iruzi honean, zehula berriak jaiotzen ihes ditzaitezke. Zehulak etengabe ugaltzen dira, horri esker hazi egiten zara eta gero eta handiagoa izango zara. Ile zehulak zaitzeari esker, ilea ere etengabe hazten zaiztu eta moztu egin behar duzu.

Batzuetan, zelularen bat ondoezih sentitzea gerta daiteke. Gaizki sentitzen da eta ezin du gorputzeho beste zelulekin egon, ezin du elkarbizi. Irudihoa bezalakoak minlizi zelulak deitzen dira.

Ikusten? Ondoezih dago!

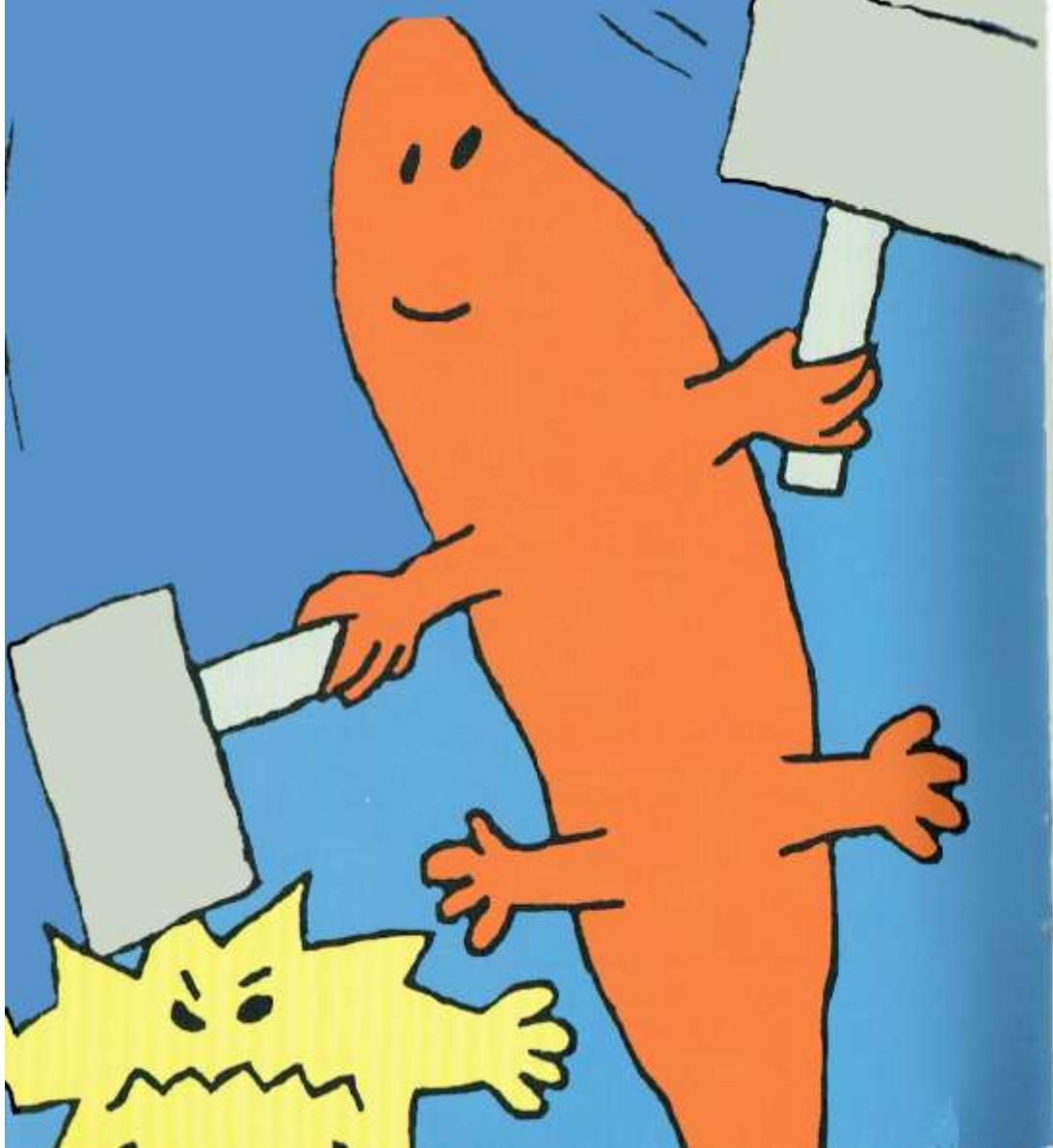

Gainerako zelulek ez dute minbizi zelula ulertzen, ez dahite zer gertatzen zaion. Minbizi zelulak, bere inguruari dauden zelulak ukitu eta minbizi zelula bihurtzen ditu, ai ene! Minbizi zelulak gero eta gehiago dira, ondoezik sentitzen dira denak.

Minbizi zelulak elhartu egin dira eta ez diete beste zelulei haiengana hurbiltzen uzten. Zelako nahaste borrastea egin duten minbizi zelulek.

Sendagile bat behar dute! Minbizi zelulak gorputzetik aterako dituena, gure gorputza berriz ondo sentitutu dadin.

Zorionez, baditugu minbizi zelulak garaitzeako zelula batzuk gure gorputzean. Odoleko zelula ausartak dira, mailu eta guzti!

Baina ez da nahihoa izango minbizi zelulekin ahalatzeko. Horregatik, sendagileak onena kimioterapia egitea dela esan du.

Zer da kimioterapia?

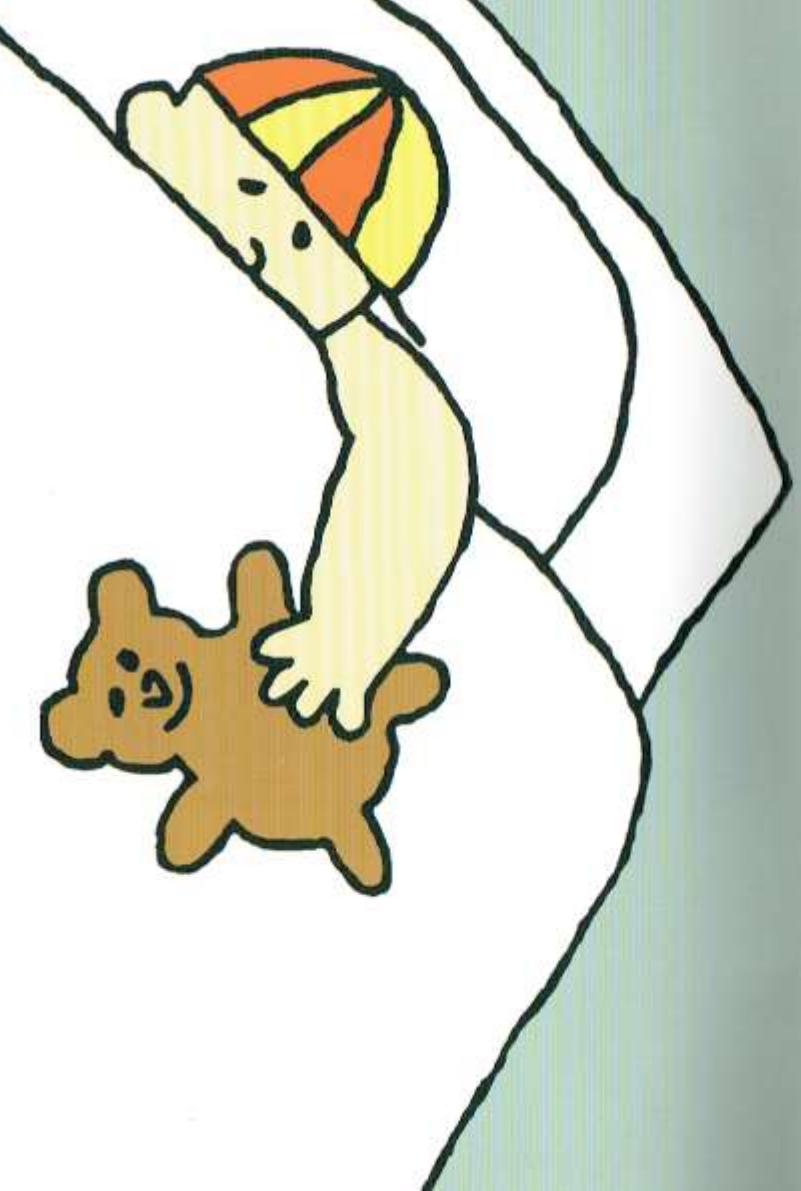

Kimio botika edo kimioterapia aurkeztuko
dizut. Kimio txikiak botila baten barruan
bizi dira igerian, baina badaude ere pilulen
barruan bizi diren kimiotxoak.

Sendagileak kimio txikiak hartu eta
gaixorik dagoen gorputzaren barruan
sartuko ditu. Izan ere, badahizue kimio
txikiak zer jaten duten? Minbizi zelulak,
bai! Minbizi zelula guztiak jan eta gure
gorputza sendatzea lortuko dugu!

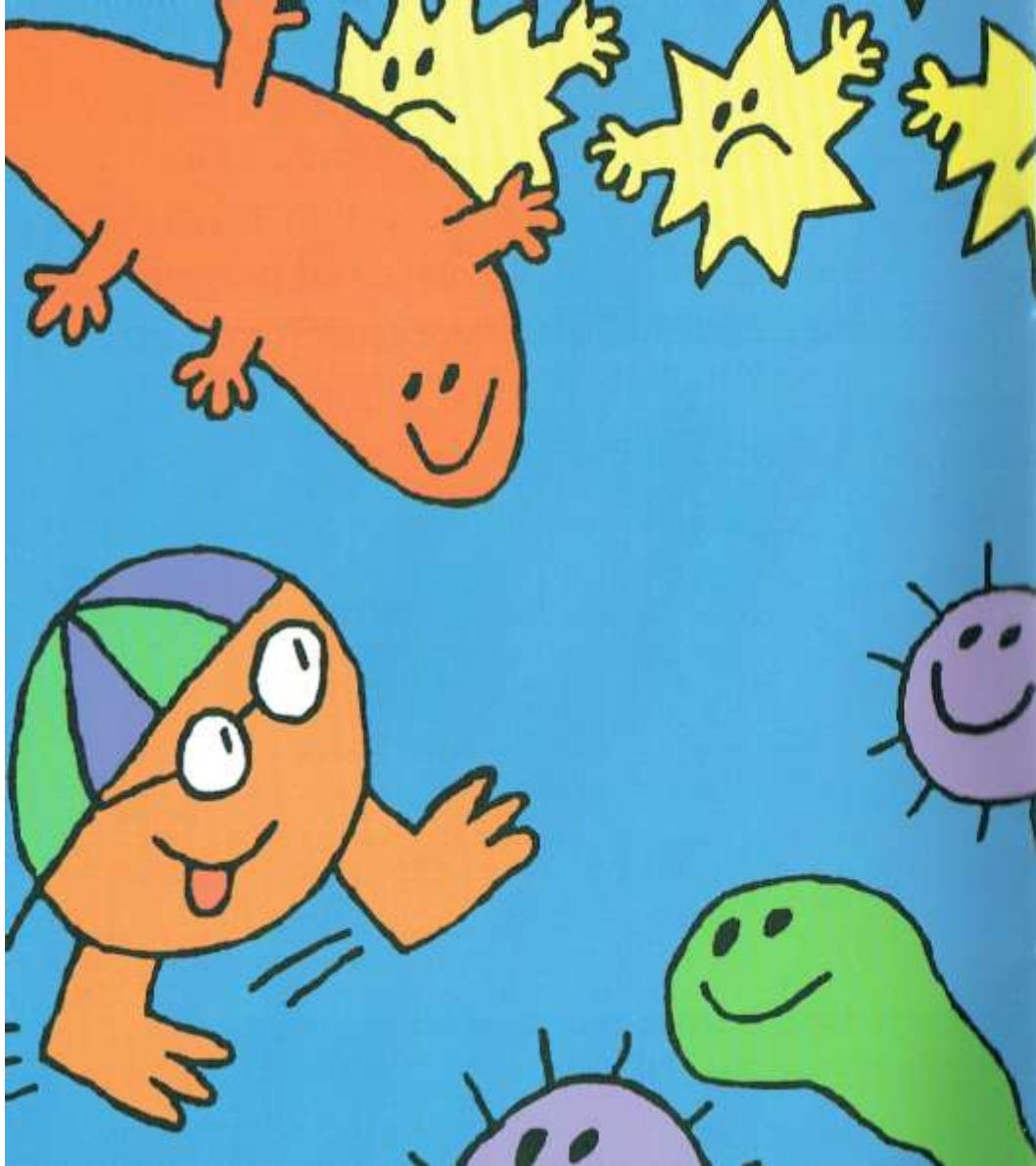
Sendagileak kmio txiki batzuk botilatik
atera ditu. Laguntzeño prest daude,
minbizi zelula guztiañ jateko prest!

Hau Amets da, gaixorik dago, minbizia du. Bere gorputzean minbizi zelula aske agertu dira eta ospitalean dago. Izarakh sudurreraino igo ditu eta bere hartza maitea du eskuian.

Sendagilearen zain dago, kimioterapia jasotzeko zain.

Heldu da lehenengo kimio txikia minbizi zehulei eraso egitera. Kasparin Super Kimio du izena, aupa Kasparin!

Kasparin bezala, bere lagun guztiah lanean
hasi dira dagoeneho. Kimio txikiah gose dira
gero! Minbizi zelulah jan eta jan ari dira.

Baina, arazotxo bat dago... konturatu al zara
himio txikiak betaurrehoak daramatzatela?
Ba bai, ez dute ondo ikusten eta batzuetan,
minbizi zelulak ez direnak ere jaten dituzte.
Tripontzi halakoak!

Hara! Begira zer gertatu den! Kimiotxoek
Ametsen ile zehulah jan egin dituzte!
Horregatik, Ametsi ilea erori egiten zaio.

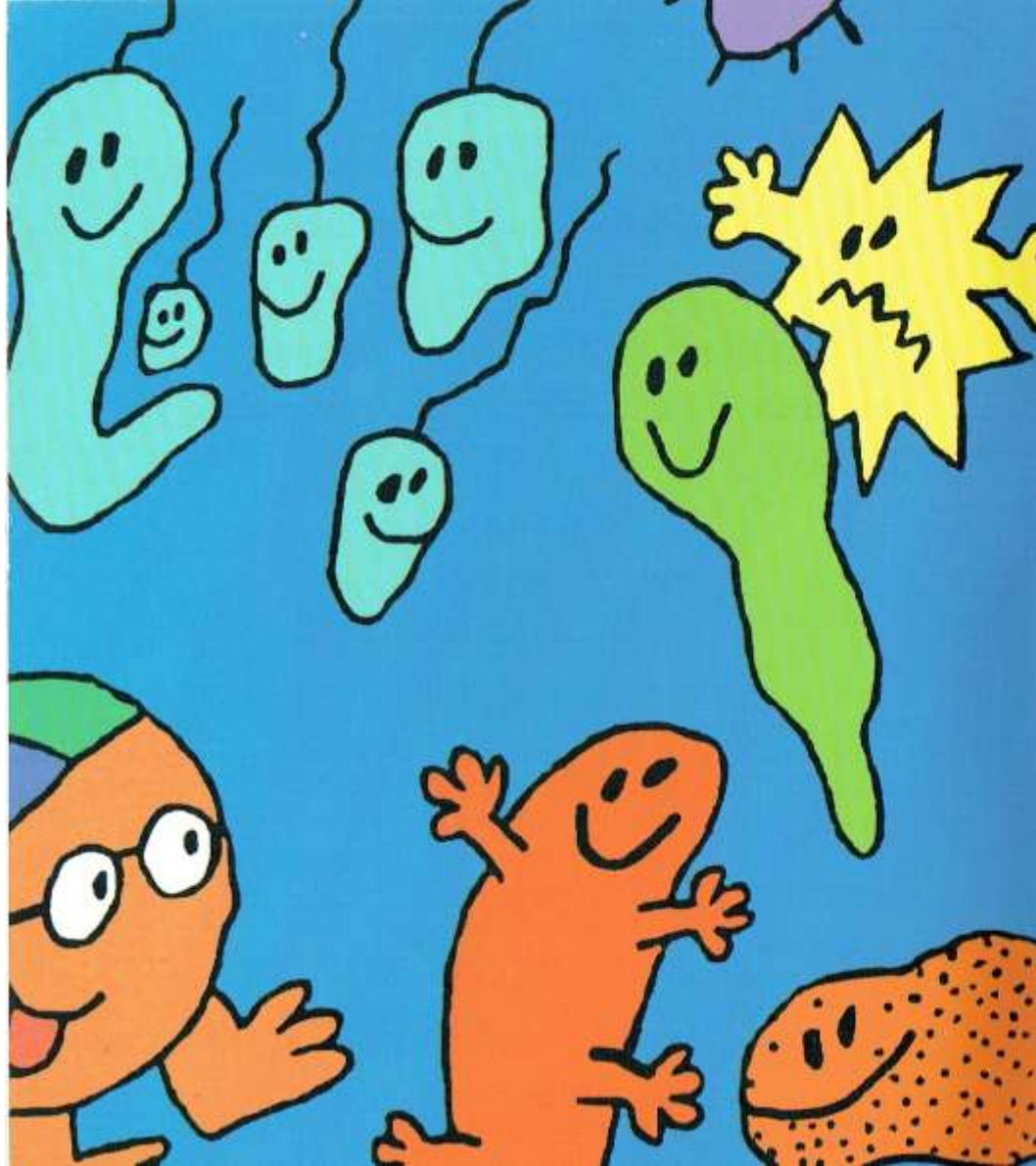
Amets triste jarri da, asho gustatzen zitzaion
bere ilea eta orain ilerik gabe, arraro
ihusten du bere burua ispiuan.

Baina laster pasa zaio tristura, badakielako
ilea berriz hasiko zaiola eta azkar gainera!

Zer gertatu da orain? Ene, **Amets** txikiek Ametsen urdaileko zelulak jan dituzte. Gogoratzen duzu zer gordetzen dugun urdailean? Jan dugun guztia, bai.

Hori dela eta, Amets botaha egiten ari da.

Kimiotxikiek minbizi zelula guztiak jandakoan, haien lana amaitu eta Ametsen gorputzetik irteten dira.

Minbizi zelulak, oso trebeak dira ezkutuetan eta batzuk, Ametsen gorputz barruan geratzen dira.

Baina, lasai! Amets ospitalean oso ondo zainduta dago eta sendagileak jahingo du Ametsen gorputzean minbizi zelularik geratzen den. Hala bada, beste egun batean jaso beharho du Kasparin Super Kimio eta Kimiotxoen bisita, harik eta minbizi zelularik

Ametsen minbizia laster sendatuho da, Kasparin Super Kimio eta Kimitxoei, sendagileei eta familia eta lagunen maitasunari esker. Bitartean, Amets pirata izango da, minbiziren aurka borrokan!